

Udkast til tale til brug for forelæggelse i Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik den 8. december 2011 af rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 13.-14. december 2011.

[Indledning]

I næste uge afholdes der rådsmøde om retlige og indre anliggender i Bruxelles. Udvalget har fået tilsendt et samlenotat om sagerne på rådsmødet.

Jeg vil i dag orientere udvalget om det kommende rådsmøde for retlige og indre anliggender den 13.-14. december 2011 – for så vidt angår de punkter, der vedrører udlændingeområdet. Jeg vil i dag koncentrere mig om punkterne 15, 16 og 17 i det oversendte samlenotat.

Jeg kan oplyse, at dagsordenens **punkt 16** om visumforordningen, forelægges til forhandlingsoplæg i morgen i Europaudvalget, mens de øvrige dagsordenspunkter forelægges til orientering

[Visumforordningen – status på forslaget og drøftelse af centrale spørgsmål]

Jeg vil begynde med dagsordenens **punkt 16** om Kommissionens forslag til en ændring af visumforordningen.

Visumforordningens primære formål er at fastlægge, hvilke tredjelandstatsborgere der skal have visum ved indrejse i Schengen-området.

Forslaget er ikke omfattet af retsforbeholdet.

Det forventes, at formandskabet vil forsøge at opnå politisk enighed om forslaget på rådsmødet, og sagen forelægges derfor som nævnt til **forhandlingsoplæg** i morgen i Europaudvalget.

Forslaget har bl.a. til formål at gennemføre en række tekniske ændringer som følge af Lissabon-traktatens og Visumkodeks' ikrafttræden.

Herudover stilles der forslag om at indføre en visumbeskyttelsesklause, hvilket vurderes at være det største udestående punkt i forhandlingerne.

Klausulen skal gøre det muligt hurtigt og effektivt at genindføre visumpligt over for et tredjeland, når der konstateres en øget ulovlig indvandring og et øget asylansøgerantal fra tredjelandet til Schengen-området.

Kommissionen har lagt op til, at en række såkaldte statistiske indikatorer skal være afgørende for muligheden for at genindføre visumpligt. Det drejer sig bl.a. om statistiske indikatorer for stigning i ulovlig indvandring og antallet af asylansøgere samt fald i antallet af tilbagetagelser af egne statsborgere.

Der lægges for eksempel op til, at der skal have været tale om en pludselig stigning på mindst 50 pct. i antallet af asylansøgere i en periode på 6 måneder sammenlignet med den foregående periode på 6 måneder. Hertil kommer, at anerkendelsesprocenten for disse skal være på under 3 pct.

Da de fem vestlige Balkan-lande – Albanien, Bosnien-Herzegovina, Makedonien, Montenegro og Serbien – blev visumfrie ved indrejse i Schengen-området i 2009 og 2010, oplevede flere medlemsstater en stor stigning i antallet af ulovlige indvandrere og asylansøgere særligt fra Makedonien og Serbien.

I lyset heraf er der nu et stort ønske om en hurtig og effektiv mekanisme, som gør det muligt at genindføre visumpligten over for tredjelande, hvorfra der opleves omfattende ulovlig indvandring eller et stort antal asylansøgere.

Det er min opfattelse, at der er behov for en mekanisme, der kan gøre det lettere hurtigt at genindføre visumpligt over for et tredjeland.

Samtidig er det vigtigt, at visumbeskyttelsesklausulen har karakter af en reel og hurtig reaktionsmulighed, når en medlemsstat oplever problemer i forhold til tilstrømning af personer fra et visumfrit tredjeland.

Jeg kan i øvrigt pege på, at Danmark oplevede en mindre stigning i antallet af asylansøgere fra Serbien.

Regeringen kan støtte vedtagelsen af forslaget, men vil samtidig arbejde for, at der efterlades medlemsstaterne mere råderum til selv at vurdere, hvornår øget ulovlig indvandring skal kunne føre til genindførelse af visumpligten.

Regeringen finder således – ligesom en lang række øvrige medlemsstater – at der kan være andre situationer end dem, som er anført i Kommissionens forslag, der kan danne grundlag for, at et medlemsland finder behov for at genindføre visumpligten over for et tredjeland.

Jeg tænker her på, at de af Kommissionen foreslåede statistiske indikatorer er sat meget højt. Desuden kan der være andre kriterier som f.eks. grænseoverskridende kriminalitet og hensynet til den offentlige orden, der kan være afgørende for, om der vurderes at foreligge en nødsituation.

[Schengen-overvågning – indre grænsekontrol]

Dagsordenens **punkt femten** omhandler Kommissionens forslag til ændring af det gældende Schengen-grænsekodeks. Tanken bag forslaget er at udvide mulighederne for at genindføre den indre grænsekontrol i en begrænset periode.

Det forventes, at formandskabet vil lægge op til en drøftelse af, hvem der skal have kompetencen til at træffe beslutning om at genindføre indre grænsekontrol.

Desuden forventes der en drøftelse af, om en medlemsstat skal kunne forpligtes til at genindføre indre grænsekontrol, når landet vurderes ikke at være i stand til at kontrollere sin del af den ydre Schengen-grænse.

Regeringen kan overordnet støtte de foreslåede kriterier for, hvornår der i ekstraordinære tilfælde skal kunne genindføres indre grænsekontrol.

De foreslåede kriterier indebærer, at grænsekontrollen for eksempel kan indføres i situationer med et stort migrationspres.

Med hensyn til beslutningsproceduren lægges der som noget nyt op til, at det skal være Kommissionen, som – efter anmodning fra en medlemsstat – træffer beslutning om at genindføre den indre grænsekontrol i en begrænset periode.

I hastetilfælde vil medlemsstaterne dog selv kunne træffe beslutningen.

Regeringen finder – ligesom hovedparten af de øvrige medlemsstater – at den nuværende beslutningskompetence vedrørende genindførelse af den indre grænsekontrol, ved trusler mod den offentlige orden eller indre sikkerhed, skal fastholdes.

Der er tale om en ordning, som har fungeret tilfredsstillende i praksis.

Desuden er det min opfattelse, at det bør overlades til medlemsstaterne at vurdere, om en trussel mod den offentlige orden eller indre sikkerhed nødvendiggør en genindførelse af den indre grænsekontrol.

Vi må se, hvordan diskussionen på rådsmødet udvikler sig, men der er ingen tvivl om, at jeg vender tilbage til sagen her i udvalget.

[Det fælles europæiske asylsystem – Ændringsforslag til Dublinforordningen: Etablering af et asylevaluerings- og beredskabssystem]

Det sidste punkt, som jeg vil nævne i dag, er dagsordenens **punkt 17**, der handler om ændringsforslaget til Dublin-forordningen. Denne sag udgør fortsat et af de væsentligste udeståender i forhandlingerne om det fælles europæiske asylsystem.

Kommissionen stillede oprindeligt forslag om en mekanisme til suspension af overførsler af asylansøgere til en medlemsstat, der er under stort migrationspres.

Dette forslag har mødt modstand fra hovedparten af medlemsstaterne, idet mekanismen vurderes at ville virke som en tiltrækkende faktor for asylansøgere.

For at fremme forhandlingerne og som et alternativ til suspensionsmekanismen har det polske formandskab fremsat forslag til et asylevaluerings- og beredskabssystem, der fremgår af Dublin-forordningen.

Med dette system vil der kunne ske en løbende evaluering af gennemførelsen af de forskellige asylretsakter i medlemsstaterne for at yde støtte til landenes asylsystemer. Hermed vil der bl.a. kunne forebygges mod, at et lands asylsystem bryder sammen.

Regeringen er positiv over for forslaget.

Det var de sager, jeg i første omgang har valgt at fokusere på. Har I spørgsmål til de øvrige sager, er I som sagt naturligvis velkomne til at spørge ind til disse.

Tak.

[Spørgerunde]